

SZÉKELY-UDVARHELY

UDVARHELYVÁRMEGYE JOGÜGYI, KÖZIGAZGATÁSI, KÖZGAZDASÁGI, KÖZMIVELŐDÉSI ÉS SZÉPIRODALMI LAPJA
AZ UDVARHELYVÁRMEGYEI KÖZSÉGI ÉS KÖRJEGYZŐK EGYLETE, AZ ÁLTALÁNOS TANÍTÓ-EGYESÜLET ÉS A GAZDASÁGI EGYLET HIVATALOS KÖZLÖNYE

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: Egész évre 10 K. Félévre 5 K. Negyed-
évre 2 K 50 f. Külföldre egész évre 15 korona. Papok-, tanítók-,
gazdasági egyleti tagok- és közs. előjáróknak egész évre 8 K.
a tanító-egylet tagjainak, közs. és körjegyzőknek 7 K. — Egy
példány ára 10 fillér.

Felelős szerkesztő és kiadó tulajdonos

BETEGH PÁL.

Főmunkatárs: FÜLEI SZ. LAJOS.

HIRDETÉSI DIJAK: Hivatalos hirdetések 100 szóig minden
szó 4 fillér, azonfelül 2 fillér, magánhirdetések 6 fillér-
többesről közlésnél 4 fillérért közöltetnek. Nyílt-tér sora 1 K. Hir-
detés és nyílt-tér díja előre fizetendő. — Megjelen hetenkint
kétszer: csütörtökön és vasárnap.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: BETEGH PÁL könyvkereskedése, könyvnyomtató és könyvtár üzlete (Kossuth-utca), hova minden e lapot érdeklő közlemények, előfizetések
M. kir. postatakarék és Clearing számla 10.489. sz. és hirdetések intézendők. — Kéziratok vissza nem adatnak. M. kir. postatakarék és Clearing számla 10.489. sz.

Tisztelettel kérjük vidéki előfizetőinket, hogy
**az illető postahivataloknál az előfizetések
megújítását iránt lehetőleg gyorsan intéz-
kedni sziveskedjenek,**
nehogy a lap szétküldése fennakadást szenvedjen

A divatról.

— Válasz. —

Egyszerű körülmények között élő és
csekély jövedelemmel rendelkező embernek
alig lehet fogalma a divat roppant kiterje-
désű birodalmáról és hatalmáról. Ez a leg-
nagyobb hatalom. S a mi igen jellemző,
önként hódol ennek a zsarnoknak az egész
civilizált világ, akármilyen rendeleteket ad
is ki anélkül, hogy néhány zsebelő embe-
rén kívül valaki mást megkérdezne.

Ujdonság, feltűnés... szépség a jel-
szó mindenik napiparancsának homlo-
lán. És a közönség a lelke szakadtából
rohan a kijelölt irányban: férfiak és nők
egyaránt hóbortyszerű kábulással, nem gon-
dolván a nyaktörésre, vagyoni és erkölcsi
bukásra, aminőkkel minden egyes roham
után borítva van a pályatér, akiket nem
résztét, hanem kigunyolás veszen körül és
kísér a névtelenség sirjába.

Az a furcsa, hogy mikor a vakon ro-
hanó sokaság hátra tekintve meglátja, hogy
az egész népség nyomába indult a haza-
mentő munkában: kocsis, szakácsné, falusi
czigány olyanformán egyenruházza magát
már, mint az előcsapatok, akkor rendbontó
új parancsot adnak a sületlen vezetők-
kel, mint például a gyakorlatból kijött öreg
tiszt tette egyszer ilyenformán: Figyelj!
Jobbra, balra át! s a legénység szinte só-
bálványává változott, zavar támadt, egy-
része letapodta a másikat, az előbb áhítat-
tal bámuló közönség hahotájától kísérve, a
legénység övig sáros, lucskos lett, amint a
szép piac apró pocsolyáin keresztül-kasul
taszigálta egymást.

Néhány nagyvárosi szabó néhány mil-
liomos szövetgyárossal összebeszél. A rop-
pant mennyiségű furcsa szövet itt is, ott is
kereslet nélkül áll felhalmozva. A lelemé-
nyes műrajzos egy fogást süt ki a szép
izlés megkérdezése nélkül. Össze nem illő
színeket és formákat egybeállít. Divatlap-
jaiban hirdetni kezdi. Néhány kiváló állású
vagy hírnevű hölgyet megnyer s pár hó-
nap alatt elfolyta a félvilág az új divat,
legyen az a csömörletes krinolin, vagy ut-
czai szemét és bacillus gyűjtő uszály...
Mikor pedig még a vidéki gyenge sorsú
dámavilág ruhatartója is megtelt a sok lim-
lommal, akkor a jelszó megváltozik s a
sokba került lim-lom potyáképpen szétosz-
lik, hogy nagyságaik ujjakkal cseréljék fel
párszori viselés után. Akár van kenyér,

akár nincs s akár munkán szerzett és
megtakarított saját pénzén, akár örökség
arán vagy kölcsön pénzen — de annak
meg kell lenni...

Nagyon szép s dicsőségére válik a
családok boldogítását magáénak valló dáma-
világnak s kedves férjeiknek és aranyos
papáiknak. Csókolni valók mindannyian.
Ugy-e bár?

Most veszem észre magamat. De hát
tulajdonképpen miért is kérsz éppen tőlem
véleményt a divatról, édes Ellám, mikor jól
ismered a nézetemet?

Te is jól tudod, hogy a divatot szer-
felett hajtó urak és dámák jelentékeny része
jó formán irni és értelmesen olvasni sem
tud. Az ilyeneknek hiába beszél akárki akár-
mit, mint a lázas betegnek. Ugy vélik, hogy
a divatos ruha miveltséget, rangot, szóval
mindent megad. Nagy tévedés.

Aztán egy iparos nemzet tagjai üzhe-
tik a divatot, mert az eni pazarolt pénz
az országukban marad s így csak önma-
guk a nemzet ellen vétkeznek legfennebb.
Nálunk ezen felül súlyos bűn a nemzet
ellen, mert külföldi árucikkkel divatozunk,
melyekért idegenbe megy a pénzünk.

Szerintem az öltözködésnek rendelte-
tése egyfelől az, hogy az időjárás mostoha-
ságaitól a testet védje, másfelől, hogy a
netaláni testi hiányokat eltakarja, de a ter-
mészetes szép idomokat a lehetőleg ki-
mélje a szemérem sértése nélkül. Tehát
hasznossági, illetve a körülményeknek és
foglalkozásnak megfelelő célszerűségi és
széptani szempontból kell és lehet az öl-
tözködést nézni. Amely divatnak a formái
eme kellékeknek nem felelnek meg, az
nevetséges. Ide pedig széptani fejlett izlés
kell. A sokaság nagyrésze azt sem tudja,
hogy az izlés miféle fán terem. Vakon
utánoz és alkalmaz mindent, amit meglát,
mint a majom és sokszor madárijesztő
maszkot csinál magából. Például a női
felöltők magas vállbubja a hosszú, vagy
legalább rendes nyakuaknál kellő mérsék-
léssel beválthatott, de a rövid nyakuaknál,
gömbön szoktatott, vagy a pupos hátuak-
nál pedig a nyaknak még meglétele is
kétséssé tette s az alak elveszett a ruhában
a szemlélő előtt, amennyiben a fej úgy
mutatkozott, mint amikor egy buzakéve bü-
tjéből egy fénylő szemü egérke a fejét
kidugja. Ide aztán nem kellett egyéb, mint
az, hogy erre a nyak nélküli fejre csináljon
széles, szitakéregnek megfelelő, ernyős fé-
sülködést s arra tegyen egy idétlen kalapot
s aztán kaczaghatott rajta akárki. Az
uszály talán szép lehet karcsú magas höl-
gyeken tükör síma padozatu portalan sza-
lonokban, de utcán sétálni szemétkben,
porban, sárban, ahol a menést akadá-
lyozza, már nevetséges, mert a szemétnak

és piszoknak még csak elképzelése is rontja
a széptani hatást, annál inkább a valósá-
gos meglétele. Uszályos séta, vagy a ház-
nál és udvarban való jövés-menés után a
képelet nem kedvező állapotban tünteti
fel a nőt...

Ezeket s a hasonlókat hiába beszéled
Biriéknek s több más olyanoknak. Édes
Ellám, te öltözz okosan a sorsodhoz
képest.

Isten és a jó izlés veled!

Menna.

A király itthon. A budai királyi várak-
ban az előkészületeket végzik Ö Felsége a király
hazaérkezésére. Távolléte most valamivel tovább
tartott, mint máskor; annál nagyobb az öröm,
hogy ismét körünkben üdvözölhetjük a felséges
urat. Hazajövetelét teljes bizonyítéknak tarthatjuk
arra, hogy Ö Felsége egészségi állapota, mely
hosszabb ideig sok kívánni valót hagyott fenn, hálá
Istennek ismét kielégítőbb és Ö Felsége ismét ép
erővel, fél évszázadnál régebb idő óta bámulatos
módon teljesíti nehéz uralkodói kötelességeit. A
király itthonléte bizonyosan jótékonyan fog hatni
a parlamenti munka nyugodt végzésére is. A ki-
rály tegnap érkezett Budapest székesfővárosba s e
hó 9-től kezdve minden hétfőn és csütörtökön
délelőtt általános kihallgatást ad. Előjegyzéseket a
kabinetiroda naponta 9—2 óra közt fogad el. —
Szombaton, e hó 7-én udvari bál lesz a régi szer-
tartási termekben.

A székelyföldi bajok s azok legfőbb gyógyítási módjai.

— A székelyföldi kormánybiztos urhoz. —

IV.

1—11. folyt.

Bőrkészítő és szövő ipar.

Sokan tudják azt, hogy a törökök által világ-
politikai czélobból hívásra vagy hivatlanul ide zu-
dított tatár kánok nemcsak azért hajtották el ma-
gok előtt rabszjira fűzve főleg a székely népser-
geket, hogy a honvédő erő apadjon, vagy hogy
több kevesebb pénzt kapjanak tőlük a remélt
kiváltásból, hanem főleg azért, mert a virágzó
bőrkészítőkhez, szövő és himző iparukhoz nekik
is, meg a törököknek is szükségük volt tetemes
ingyenes munkaerőre. Odessza ma
is világpiacon dolgozó mindenféle bőr és prém-
készítő ipartelepein, s a Balkánok délkeleti aljá-
ban rózsasolaj előállításával foglalkozó 30—40 falu-
ban ma is sok székely megtalálhatná valamelyik
ősapjának és ősanjának ivadékait. Sem a pakulár
oláh, sem a szász nem kellett, hanem főleg a
székely.

Ma már nem hajtja el a népet senki, csupán
a szükség, mely e nép között a monoklival néző
és biciklin repülő vezetők szeme láttára 30—40
év alatt teljes hatalomra jutott, s ők maguk nagy-
része is tönkre ment; kipótthatatlan szakákat
vetett a kerekők.

Engemet az a balsejtelem gyötör, hogy a
mentő munkából most sem lesz semmi. Ezek az
urak a sok nógatás után a megilletődött magyar
alföldiek kíséretében ékes szónoklataikkal körül
vijjogták magukat a székely kérdések felett s az-
zal beülnek újra az államhivatalok kész terített
asztalaihoz körmöt tisztogatni, mert az aprólékos
hely- és népismeret szerzése fáradságot igényelne.

Az a sejtetem gyötör, hogy akkor lesz a székel kérdéshöz valami, a mikor az urak és dáma már nem is külföldi gyapott szövethöz, hanem olyan nikkeles aczélból készült és orrezipáig erő fáttermőidereket és fűzőket viselnek, a minőt a francziák a megelőző kiállításukon Párisban futólag már bemutattak a világnak, s aztán az akkor csak hámszerszám alakjában mutatott titkukkal végképpen elhallgattak. Ezen nem sokáig, késő időig pedig az atyafiak nagy része elmegy a puszt Oláhországba és az élettől pezsgő Amerikába erős munkával valamit visszaszerezni abból a sok millióból, melyet az arra hivatott rövidlátó magyar alsóbbrendű hivatalos közegek jóakaratu elnézéséből a tolvajok oda már kiloptak és kilopnak büntetéstől való félelem nélkül. S miért? Azért, mert a magyar csak szónokol, s arra itat és iszik, aztán aluszik újra nagy hosszasan. A világ pedig hadd forogjon tovább is a maga keserű levében.

Minden egyébre jutott és jut pénz, csak arra nem, hogy a székel ipar alakjában újra erős fegyverzetet kapjon a hon védelmére a keleti határon. E helyett kapott és kap kegyelemből pálinkát bőven az új urak közbenjárására, hogy ne busuljon.

Annyi bizonyos, hogy a főleg Székelyföldről táplálkozó keleti leánykereskedés miatt töprengeni hiába való, míg e Hebron rózsáihoz is hasonló népek itthon valamely okos ember, állam vagy társadalom tisztességes kereseti munkát s a katonai szolgálati időnek 3-ról 2-re szállítással — mit a francziák a lapok szerint talán már meg is tettek — férjhez mehetési jogot nem nyújt, a férfiak nagy zömének is szerző munkát adva.

A szász nem megy szolgálni. Az oláh nem kell, vagy ha megy is szolgálni, atyafiai közé megy. A férjhez menésben nincs nagyon akadályozva. A főleg székel fejjénépek még a tatár és török néprablások idejéből fenn van a híre keleten, mint a világhírű cserkész és georgiai fejjénépeknek. Amazok Hungaria név alatt a keleti büntésházákban tözsdei magas áron vesznek el, míg ezek a török és persa udvarok hervadozó virágai csupán.

Balgaság belföldön valamire való és versenyképes feldolgozó ipart várni oly anyagból, mely külföldön készül ki és meg. Tehát balgaság a cipészek, csizmadiák, varró és himző nők, meg mostani szécsők munkájában megnyugodni. Anyag kell mindenkinek felett, s mindjárt megél az elesett ilynemű tisztességes iparos a maga emberségéből. Aki a szomszédból várja drágán a puliszka vagy laska lisztet, annak a sorsa nem lehet kellemes. Csak kevéssé fizeti ki magát, ha anyag nélkül ezekre a munkanemekre igyekszünk terelni az életrevaló ifjúságot. De meg mi történik a sok elesett erős munkás takácsal is, ha nincs mit és hol dolgozni?

A mig idegen czérnával, idegen hárszsszal, idegen selyemmel varrnak és himeznek, addig az ilyen foglalkozás nem ad kenyeret, de még a horgolás sem. A tudás szép, de a jövedelem és a kenyér a földolog A vagyontalan szegény urileány ma jórészt hiába vár megfelelő völegényre, s a néhány forint nyugdíjas özvegy is újabb boldogulása az ilynemű tudományával, ha sokféle iskolát végzett is; mert a jövedelmezőbb kézi munkát halálból gyűlöli mindenik s magát nem akarja hagyni köröm szakadtáig. Mi marad tehát hátra? ... Nyomoruság ... Üzleti pénztárnokság nem fizeti ki magát. Papi szakácsnáság ... kevéssé jut, s a mi jut, az is méreg drága ... Az élet elvész nem csupán az ő, hanem a nemzet végzetlen kárára is. (Folyt. köv.)

Egyházi élet.

A VII. Szent Antal felolvasó estély — az akadály el lévén háritva — nem mint jeleztük volt vasárnap, hanem a szokott napon (kedden) február 10-én fog megtartatni. — Az elnökség.

Különfélék.

— **Időjelzés** a meteorologiai intézet február 5-iki távirati jelentése szerint: Enyhe, délen és keleten csapadék.

— **Jóváhagyott alapszabályok.** A magyar királyi földmívelésügyi miniszter az „Udvarhelyi vármegyei gazdasági egyesület” módosított alapszabályait 1903. évi 61/IV—3. a. szám alatt bemutatási záradékkal ellátta.

— **Változás a szolgabírói karban.** Benedek Imre homoródokládi főszolgabíró — mint azt

már megírtuk — e hó 1-ével nyugalmába vonulván, Hollaky Arthur főispán ezen főszolgabírói állásra Szabady Tivadar tiszteletbeli főszolgabíró; a Szabady előléptetésével megírt szolgabírói állásra pedig Bartha Gábort helyettesítette.

— **Anyakönyvi kinevezés.** A belügyminiszterium vezetésével megbízott miniszterelnök vármegyénkben a farczádi anyakönyvi kerületbe anyakönyvvezetőnek Molnár Aladár elemi népiskolai tanítót nevezte ki s egyúttal a születési és halotti anyakönyv vezetésével megbízta.

— **Bucsulakoma egy főszolgabíró tiszteletére.** Benedek Imre nyugalmazott homoródjárasi főszolgabíró tiszteletére e hó 14-én Homoródokládon nagyszabású bucsulakomát rendeznek, a nyugalmába vonult érdemes hivatalfőnök tiszteletől. A rendezőség élén — mint értesülünk — Daniel Lajos vargasi nagybirtokos, a vármegyei szabadelvűpárt oszlopos tagja áll.

— **A hűség jutalma.** Korondról írják lapunknak, hogy ott Demeter Lőrincz dr főszolgabíró f. hó 2-án délelőtt szép ünnepség keretében adta át Somodi József gazdasági cselédnek a földmívelési miniszter kitüntetését. Somodi József ugyanis 33 év óta szolgálja hűséggel, becsülettel Korond fűrdő tulajdonosát. A földmívelési miniszter az öreg Somodi Józsefnek elismerő oklevelet s 50 korona pénzjutalmat küldött, amit a járási főszolgabíró szép beszéd kíséretében ünnepélyesen adott át a kitüntetett öreg szolgának. Különösen kiemelte a cseléd és gazdája közti békés viszony áldásos hatását, konzekvensziául megállapítva, hogy jó cselédnek nincsen rossz gazdája. Majd buzdítja, lelkesíti különösen az érdekelteket e példa követésére s végül pedig azon reményének ad kifejezést, hogy ily czélbéli megjelenése körünkben, bár első, tán nem lesz az utolsó. Somodi József a töle várható egyszerűséggel, meghatottan köszöntö meg a kitüntetést, de az érdemet nem tartja magának, hanem az ő Istenének, akinek vissza is ajánlja azt a fényes aranyakat, no meg az ő 3 jó gazdájának, kik közül 2 már porladozik, de a harmadik, az élő itt van, a messze távolból is eljött cselédjének ez ünnepélyére. Majd Hadnagy János róm. kath. lelkész mondott köszönetet a kitüntetett nevében szeretett főszolgabíróknak fáradozásáért, kérve a becsületes munkában megöszült hálájának illetékes helyre leendő eljuttatására. Ez a lélekemelő kis ünnepség lefolyásának rövid vázlat, de a hatás lelkesítően élni fog népünk fogékony keblében még nagyon sokáig! —s—

— **Bucsuestély.** Városunk egyik kedvelt jogásza bucsuzik, Dr. Gramling László megbízott kir. közjegyző helyettes végkép eltávozik kollégái, jóbarátai köréből; magával vive mindnyájunk szeretetét, bizalmát, melyet méltán kiérdemelt. Ebből az alkalomból az udvarhelyi jogász világ e hó 4-én este fél 8 órakor a Hungaria szálló (Sándor István vendéglője) nagytermében bucsuestélyt rendezett a távozó tiszteletére, amely igen kedélyesen a késő éjjeli órákig tartott.

— **Kanyaró-járvány.** Felsősfalva községben a kanyaró, a kis gyermekeknek e félelmetes betegsége nagymérvben fellépett. Naponként szedi az áldozatát. A betegek száma jelenleg is meghaladja a 100-at. Az állami iskola a járvány miatt bezárattott.

— **A föld vonzó ereje, mint hajtó erő** czimmel megírtuk volt a „Székely-Udvarhely” múlt évi 41-ik számában, hogy Szabó Mózes homoródszentpáli tanító — állítása szerint — egy oly gépezetet talált fel, a mely varrógéptől elkezdve malmot, cséplőt, fűrészt, vasuti vonatot, hajót stb. minden állati és emberi segély nélkül, a föld vonzóerejének fölhasználásával hajt; visszakupván munka közben az elveszett erő. S hogy ezen gép tűz, víz, villany, benzin s szóval minden költség nélkül végtelen időig ingyen munkát végez — megfelelő szerkezettel. A megfelelő szerkezet — mint hiteles forrásból értesülünk — most már — úgy látszik — elkészül, de nem itthon, hol a világraszóló találmányok méltó megbecsülésben nem részesülnek. Papasian B. Lukács és Tarisnyás Kristóf szamosujvári kereskedők vették pártfogásukba a máris híres találmány birtokosát, aki fiával Szabó Gyula, orgonakészítővele hó 3-án Székelyudvarhelyen a délutáni vonattal utrakelt, hogy a Kolozsvárt rájuk várakozó becsületes örmény kereskedőkkel

egyenesen Párisba utazzanak. Szabó Mózes tanító pár hónappal ezelőtt a társaság munkáinak befejezésére 500 koronát most pedig utiköltségre 300 koronát kapott szamosujváriaktól, kik ezen utazást megelőző bejáratk a külföld nagyobb városait — a tálalmány értékesítése — czéljából Szabó most utazási igazolványt váltott, iskolai székétől hatheti szabadságot kért és tanfelügyelő jóváhagyással kapott is s a nyarendő milliokról való boldog álmódózással — vigan utazik Páris felé. Hogy visszafelé is hasonló örömmel jön, azt már nem tartjuk valószínűnek, habár: „Mindennél jó, de otthon a legjobb” is. Távol létében Pálffy Ákos okl. tanítójelölt fogja helyettesíteni a merész feltalálót. Aztán mondja még valaki: hogy: nem boldog a székel!

— **Fenyéden** — mint már jeleztük — e hó 15-én a népkönyvtár és olvasókör javára szín előadással egybekötött tánczvigalmat rendeznek.

— **A budapesti Székely-kör** vasárnap est saját helyiségében hangversenynyel egybekötött társasestélyt rendezett, melyen a kör tagjai, a Budapesti élő székel családok nagy számmal jelentek meg. A változatos műsoron szerepeltek Veress Albert, a ki Tschaiowsky egy hegedűsolóját játszotta, Marczell Andorné, aki Thomas A. egyik chansonját énekelte, Fülel Sz. Lajos „Székely-Udvarhely” kiváló főmunkatársa főelőadását tartott: „Petőfi és a székel” czimű Székely Lajos Az Apostol második részét szavalta el. Boér Gyula opera-egyveleget játszott zongorán. Az összegyűlt társaság zajos tapsokkal honorálta az egyes számokat és legjobb hangulatban maradt együtt a késő éjjeli órákig.

— **Tenyészállatok vizsgálata.** Demeter Lőrincz dr az udvarhelyi járás főszolgabírája, a tenyészállatok szokásos évi vizsgálatát folyó hó 2-án kezdette meg járásában. A vizsgáló-bizottság tagjai Szabó István és Máthé Pál földbírtokosok és Licht Gyula járási m. kir. állatorvos.

— **A helybeli önkéntes tűzoltó-egylet álarozos báljára,** melyet e hó 8-án dr Török Albert és Konez Ármán tb. főparancsnokok és dr Damokos Andor főparancsnok védnöksége alatt a Budapest-szálló disztermében fognak megtartani város- és vármegyeszerte igen nagy érdeklődésmutatók. Jegyek előre Gyertyánfy Gábor könyvkereskedésében és este a pénztárnál váltakoznak. Személyjegy 2 K, családjegy 3 személyjegy 5 K, páholy 8 K és karzat 1 K. A mulatság kezdete este 8 órakor. Előre láthatólag ez lesz a farsang legsikerültebb tánczmulatsága városunkban.

— **Egy szövetkezet a tönk szélén.** Lapunk múlt számában a „Magyar Pénzügy” közlése nyomán már megemlékeztünk arról a sajnálatos körülményről, hogy a helybeli „Bőripari szövetkezet” fizetéseképtelen lett. A „Budepesti Hírlap” január 31-iki számában „Egy ipari szövetkezet bukása” cziműn a fizetéseképtelenségről székeludvarhelyi levelezőjének távirata alapján a következőket írja: „Alig egy esztendeje, hogy a székel egyesület takarékpénztár bukása tönkretette az udvarhelyi vármegyei kisgazdákat, most hasonló sors vár Székelyudvarhely város bőriparos polgárságára a bőripari szövetkezet fizetéseképtelensége miatt. A szövetkezet 1897-ben alakult 8000 korona államsegítéssel és igazgató-elnök gróf Lázár Ádám vármegyei főjegyző volt. A fizetéseképtelenség rendkívüli elkeseredést szült. Tavaly a szövetkezet még nagy osztalékot fizetett, most 35 százalékkal szeretnének kiegyezni. Csőd esetén 120 iparos üdvösnek tartanók, ha a B. H. közleményének intencióját a hitelezők figyelembe vennék s a kiegyezést megkötnék, nehogy csőd esetén a székel anyaváros anélkül is végtelenül szűkös anyagi viszonyai között mozgó bőriparos polgársága tönkretételék. Arra vonatkozólag különben, hogy a lezárási ügye a legjobb kezekben van, kellő garanciát nyújt az a körülmény, hogy a szövetkezet igazgató-elnöke Lázár Ádám gróf vármegyei főjegyző, jogtanácsosa pedig Válcik Ferenc dr. vármegyei tisztifőügyész.

— **Az iskolásgyermekekért.** A szentegyházasi oláhfalvi szegény iskolásgyermekekért pártoló értelemiseg szombaton, 1903. évi február hó 14-én Szentegyházasi oláhfalva község községházában nagytermében a szegény iskolásgyermekek felségelyezésére zártkörű tánczvigalmat rendez, melyre a t. községet tisztelettel meghívja a rendezőbizottság: Dr Demeter Lőrincz, diszelnök, Daniel Károly, b. bizottsági elnök. Dr Kása Lajos, b. bizottsági elnök. Menyhárt János, b. b. pénztárnok. Dr

niel Áron, b. b. jegyző. Ajvasz János, ellenőr. Bihari Béla, Balázs István, Boros Domokos, Kénesi Gergely, Pesty Béla, Nyegre József, Hozó János, Ambrus Károly, Ambrus János, Bakó Károly, Fazakas József, Gedeon János, Knoblok Ferencz. Belépti díj: személyjegy 1 korona, családjegy 2 korona. Kezdeté este nyolcz órakor. Jegyek előre válthatók Beteagh Pál könyvkereskedésében Székelyudvarhelyt és a bál kezdeté előtt Menyhárt János körjegyzőnél. Jó zenéről, ételről és italról gondoskodva van. — Felülfizetések köszönettel fogadtatnak és hirdaplilag nyugtáztatnak.

— **A jótékony nőegyesület** évi rendes és egyszersmint tisztújító közgyűlését Damokos Andorné elnök vezetése alatt vasárnap tartotta meg. Az összes jelentéseket tudomásul vették s az eddigi tisztviselői kart újból egyhangulag megválasztották — kettő kivételével, akik lemondottak. Titkárnak Fejes Áron ev. ref. koll. tanárt és jegyzőnek Kovácsy Albertné választották meg. Majd az újonnan belépett tagokból a választmányt egészítették ki.

— **A szombathalvi temetkezési-egylet** e hó 1-én tartott értekezletén egyhangulag kimondta, hogy hajlandó az Országos gazdasági és cselédség-pénztár kötelekébe 5000 koronát meghaladó vagyonnal és 280 taggal belépni. Az egyesület 1868-tól kezdve 2021 egyéni 14800 korona költséggel temetettetett el s tagsági díja évenként 2 K 40 fillér volt. Ezen határozatról az Országos pénztár igazgatóságát értesítették s közelebből kiküldött érkezik le az egyesület ügyeinek átvételére.

— **Székely Dalegyletünk** pártoló tagjai tiszteletére, a Hungária-szálló disztermében szombaton megtartott dalestélye fényesen sikerült. A Hungária összes termei zsufolásig telve voltak s Dalegyletünk minden énekszáma nagy tetszésben részesült.

— **Az etédi olvasókör és dalárda** kulturális céljainak alapja javára e hó 7-én azon alkalomból, hogy dr Darányi Ignác földmívelésügyi min. kir. miniszter minket székelyeket jóakaratu pártoló magas látogatásával megtisztelt, az „Erzsébet”-ház nagytermében Gálffy Kálmán járási főszolgabíró védnöksége alatt táncmulatsággal egybekötött emlékünnepelet tart, melyre a t. közönséget a rendezőség a társtestületek nevében tisztelettel meghívja: Gaghy Lajos elnök, Gagyi József alelnök, ifj. Gagyi László pénztáros, Somodi Domokos jegyző, Máthé László olvasóköri ellenőr. Gedő István dalárdai ellenőr, Faluvégi József, Farkas Lajos, ifj. Gedő Ferencz, Gedő János, Gálfi László, Kelemen László, ifj. Király Lajos, Nagy Ferencz, ifj. Péter József, Szabó Márton rendező bizottsági tagok. Belépti díj személyenként 1 K. Felülfizetések köszönettel nyugtáztatnak. Műsor: 1. Elnöki megnyitó. 2. Hymnus, éneklí a helybeli dalárda. 3. Szavaltat, tartja Bálint Zoltán r. kath. tanító. 4. Felolvasás, tartja Péter Samu jogszigorló. 5. Szózat, éneklí a helybeli dalárda. 6. Monolog, tartja Szilágyi Béla joghallgató. 7. Élő őseink hazája, éneklí a helybeli dalárda. Kezdeté este 8 órakor.

— **Felsőősfalván** folyó évi január hó 28-án Oláh Pál, ki a vácsi javító-intézetben 3 évet töltött s mint javíthatlant boesájtották el, az ev. ref. egyház erdőjéből fát lopott. Az egyház segéderdőre Tóth Domokos tetten érte, ki fej-széjéhez kapott, hogy az erdőt leüsse. Az erdőőr önvédelemből, közvetlen közelből lábának felsőrészt állította, hogy ártalmatlanná tesse. Oláh Pált a megyei kórházba szállították, hol pár nap múlva kiszendettségnap eltemették. Tóth Domokos segéd erdőőr a parajdi csendőrsőn önként jelentkezett a kihallgatásra.

— **Bőzödön** folyó évi január 5-én alakult meg — mint onnan nekünk írják — Török Ferencz és Szalontai Albert áll. tanítók buzgólkodásából az „Ifjúsági egyesület” 34 rendes és 9 pártoló taggal és azonnal megkezdette működését. Kitartó szorgalommal tanult, hogy minél előbb a nyilvánosság előtt is számot tudjon adni munkásságáról. Az ifjúsági egyesület kebelében alakult dalaskör, 4 szolamu énekek betanulását tűzte ki célul s meg is mutatta, hogy kitartó szorgalommal a legnagyobb akadály is legyőzhető. A január 31-én megtartott dalestélyvel összekötött táncmulatság alkalmával a jelenlevők nagy megelégedésére igen ügyesen énekelte a dalaskör a Hymnuszt és 2 népdalegyveleget 4 szolamra. Ügyesen szavaltta el Köntös József, Szalai Károly „Föld népe” című költeményét és Nagy Mózes a Murányi Sándor „Elveszett lelkek” című köl-

teményét. A közönség elismerését az összes szereplők sűrű tapsokban nyerték ki. Az ifjúság pedig bebizonyította, hogy nem fajult el még a székely vér s lelkes vezetéssel képes szépét és jót művelni — A midőn e mulatság szellemi oldaláról beszámolok, nem mulaszthatom el az anyagiakról is megemlékezni. Bevétel 61 korona és kiadás 21 korona volt. Maradt tehát az ifjúsági egyesület javára 40 korona. Felülfizettek: Ádám Aladár és Kacsó Sándor 1—1 koronát, Török Ferencz és Szalontai Albert 60—60 fillért, Nagy Mózes 14 fillért, Berei Krisztina 10 fillért, kik fogadják e helyen is az ifjúsági egyesület hálás köszönétét.

— **Korondon** igen sikerült táncestetélyt rendezett Biró Domokos tanító az ottani unitárius ifjúsággal mult szombaton. A négy szolamban előadott énekek nagy hatással voltak a jelenlevőkre s szünni nem akaró tapsvihart idéztek elő. Legtöbb darabot megismételtek. Lőrincz Mózes saját szerzeményű csinos versét adta elő, Simó Márton, Ambrus József, Tótfalvi Sámuelné, Varga Márton, Lőrincz Mariska és Kovács György pedig szintén hatással szavaltak. A bevétel hasonlóan megfelelő; 77 korona volt.

— **Egy görbe nap falun.** Göre Gábor lepéni bíró ur, a falusi előjárók hirdaplí alakja, ha neki keseredik, közséje költségén még Párist is megjárja. Egyik székely falu új előjárósága csak a szomszéd falvakba indult farsangolni. Hogy a vállalkozás nem szolott messze, pótolta az a körülmény, hogy itt az egész előjáróság kerekedett utra. Az új dicsőség, mely a hivatallal jár s a sok sógor és koma az okai, hogy a farsangi kirándulás nem olyan vigan végződött, mint ahogy kezdődött. A negyedik vagy ötödik község között, abban a hiszemben, hogy odahaza vannak s nekik minden szabad, mert ő k a z új előjárók; elkezdettek parancsolgatni az idegen községben. A parancsokat azonban senki sem teljesítette s ebből szóváltás, majd verekezés lett; de a verekezés bizony az új előjáróságra nagyon siralmasan végződött, mert kikaptak hatalmasan. Bekötött fejekkel kerültek haza s most otthon elmélkednek a vigan kezdődött kirándulás szomorú végén.

Törlő- és táblaszivacsok

legnagyobb választékban, olcsó árak mellett a „Székely-Udvarhely” kiadóhivatalában kaphatók.

Törvénykezés.

Ügyvédek afférja a bíróság előtt.

Kovácsy Albert dr és Lukácsffy István dr ügyvéd urak, valamint Válcik Ferencz dr ügyvéd ur az alábbi sorok közzétételére kérték fel:

A „Székely-Udvarhely” f. hó 1-én megjelent számában „Ügyvédek afférja a bíróság előtt” cím alatt Jánosi Gyula urnak egy levelet látott napvilágot, mely levelet mi, mint Válcik Ferencz urnak ezen ügyben eljáró megbízottai szó nélkül nem hagyhatunk.

Nem hagyhatjuk pedig reflexió nélkül azért, mert első sorban nem tartjuk a lovagiasság elvével megegyezhetőnek, hogy egy a lovagiasság szabályai szerint mindkét fél megbízottai által szabályszerűen befejezett ügyet, valamelyik fél minden ok nélkül a nyilvánosság elé vigyen, még kevésbbé tartjuk gavalér dolognak, hogy az ügy elferdítve, hézagos közleményben hozassék nyilvánosságra.

Miután pedig ez Jánosi Gyula ur részéről megtörtént, kötelességünk kijelenteni, hogy az ezen ügyben Jánosi Gyula ur megbízottaival közösen felvett jegyzőkönyv tanúsága szerint, dr Válcik Ferencz ur a fent hivatkozott közleményben irt: „ha nem volnánk itt, megfojtanám” szavakat csak azután használta, hogy Jánosi Gyula ur, dr Válcik Ferencz ur eljárását minden indok nélkül az „impertinentia” sértő kifejezéssel illette.

Megkivánjuk különben jegyezni, hogy dr Válcik Ferencz ur a fent irt vele szemben használt sértés folytán felhevült kedélyállapotában történt kifejezésnek használatáért nyomban sajnálkozását fejezte ki, sőt minket azonnal felkért, hogy a legmesszebb menő elégtételt ajánljuk fel Jánosi Gyula urnak az ő nevében. Mi ezt meg is tettük.

Dr. Válcik Ferencz ur nevében megadtuk a legvállalósebb elégtételt azáltal, hogy nevében azonnal bocsánatot kértünk. Egyszersmind a vele szemben elkövetett sértésért elégtételt is kértünk, s Jánosi Gyula ur is belátva, hogy indok nélkül sértett, ezt meg is adta az által, hogy a sértő kifejezést visszavonta és annak használata miatt sajnálkozását fejezte ki.

Ezzel az ügy természetesen lovagias uton el lett intézve. Jánosi Gy. ur elégtételt adott és kapott,

Miután azonban Jánosi Gyula ur feljelentéssel fenyegetőzött, ne hogy a felajánlott elégtételnek az a látszata legyen, hogy ezzel dr Válcik Ferencz ur a feljelentésnek akarja útját szegni, kijelentettük az elégtételt megajánlásakor, hogy bármiféle feljelentésre joga ezáltal fennmarad.

Tetszésére volt tehát bizva Jánosi Gyula urnak azután is, hogy megkapta a legmesszebb menő elégtételt még fegyelmi feljelentgetésekkel is elégtételt szerezni. — Gavalléros dolog-e élni az így fenn hagyott joggal, ezt mi nem kutatjuk, de, hogy akkor, a mikor a fegyelmi feljelentés eredménytelennek és alaptalannak bizonyult — hisz összeszólalkozás soha sem képezett fegyelmi vétséget, sőt a sértés is sértés következménye volt, akkor még nyilvános közleményben ujabban szóvá tenni az ügyet — ezt, azt hisszük, senki sem fogja annak nevezni.

Ezeket kívántuk a nagyközönség tájékoztatása végett elmondani.

Dr Kovácsy Albert.

Dr Lukácsffy István.

Megbízottaim fennti nyilatkozata után igen kevés a mondanivalóm s így csak annak kijelentésére szoritkozom, hogy az Udvarhelyi Híradóban megjelent s a Jánosi ügyvéd és nyugalmazott táblabíró ur feljelentésének elutasítását hírül adó rövid közleményt sem, nem irtam sem nem sugalmaztam. Részemről ezen mindkettőnkre kinos incidenst nem kívántam a nyilvánosság elé vinni, már csak azért sem, mert maga a feljelentés oly szánsalmasan nevetséges volt, hogy azzal foglalkozni, nem tartottam érdemesnek.

Székelyudvarhely, 1903. febr. 4-én.

Dr Válcik Ferencz.

Törvényszéki főtárgyalások. 1. Demeter Jula (Pánczél) lopás büntette; 2. Gábor Imre lopás büntette; 3. ifj. Tóth Ferencz és 2 társa súlyos testisértés büntette; 4. Farkas Imre (Pító) súlyos testisértés büntette és 5. Simó Ádám erkölcselenségéből kifolyólag felmerült büntettnék kísérlete kerül főtárgyalás alá e hó 6-án.

Közzgazdaság.

Udvarhelyvármegyei gazdasági egyesülettől, Szám 51—1902. **Meghívó.** Az udvarhelyvármegyei gazdasági egyesület választmánya folyó hó 10-én délután 3 órakor a vármegyei ház kistermében ülést tart, melyre a választmány tagjai tisztelettel meghívhatnak. Tárgysorozat: 1. Intézkedés a székelykereszturi tenyészállat kiállítás ügyében. 2. A székelyföldi miniszteri megbízott ur átirata az egyesület titkári állása ügyében. 3. Bartha Andor 2000 K államkölesön iránt a székelyföldi miniszteri megbízott urhoz intézett folyamodványának tárgyalása. 4. Az O. M. G. E. átirata a gégkiállítás tárgyában. 5. A tavaszi közgyűlés idejének kitűzése. 6. Folyó ügyek. Székelyudvarhelyen, 1903 évi február hó 1-én. Az elnökség.

Szerkesztői üzenetek.

Vesztes betevőnek. Bár igaz lenne az a hír, hogy a betevők a csödbe ment Székely Egyetemi Takarékpénztár tőmegéből még e hónap folyamán újabb osztalékot kapnának. Ez a hír azonban — fájdalom — a legnagyobb mértékben alaptalan. Nem való pedig azért, mert az eddig begyűlt összeget már szétosztották. Újabb felosztásra bizony csak akkor kerül ismét sor, ha az Ugron Gábor ingatlanait minc elárverezik s a pénztár követelesei sorozva és folyósítva lesznek s ha a csödtömeg tulajdonát képező ingatlanok is értékesíttetnek. Ebbé pedig jó idő fog beletelni. A legjobb körülmények között is másfél év eltelik. Mert ha az árverések megtörténtek is, hosszadalmas még az ut a végrehajtási eljárás jelen stádiumában, míg a szegény hitelző pénzéhez hozzá juthat. Nincs más mód tehát, mint várni, türelemmel csak várni.

B. P. urnak Budapest. Szíves sorait vettük é arra mai számunk minden tekintetben szolgáljon válaszul. Pénzküldeményéhez beizetési lapot csatoltunk. Köszönet és szíves üdvözlét!

Apró hirdetések.

8 rovatban minden szót 4 fillérért, vastagabb betűvel 8 fillérért közöl a kiadóhivatal.

Holnap (pénteken) a „Hungária-szálló” diszes éttermében nagy

halestély

lesz. Sándorka első zenekara hangversenyez.

REMEKIRÓK

KÉPES KÖNYVTÁRA

Igen előnyös részletfizetésre kapható a „SZEKELY-UDVARHELY” kiadóhivatalában.

Szekelyudvarhelyt.

Borbély és fodrász.

Tisztelettel értesitem a n. é. közönséget, hogy a Kossuth-utcában eddig is fennállott Hallm-e n-féle borbély és fodrász üzletet megvettem s azt ezután saját nevem alatt tovább folytatom. A Hallmentől hátramaradt bérletjegyeket szintén érvényeseknek tartom s ezen kívül is készséggel állok a n. é. közönség szolgálatára. Szives pártfogást kér mély tisztelettel

Mészáros Zoltán, borbély és fodrász

Legfinomabb cukrász-sütemények

Ernszt György cukrászatában Székely-Udvarhelyt (Főter, piacszor) kaphatók. Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan teljesíttetnek.

Kiadó bolthelyiség és lakás.

A Tibád Ignác-féle bolthelyiség — berendezéssel — és lakás együttesen, vagy külön-külön azonnal kiadó. Bővebb értesítést S a n t a I m r e ad; Szent Imre-utca.

Hat lóerejű gőzcséplőgép

és járgány teljes felszereléssel eladó Szóval és írásban értekezhetni Dr Papp Ferencz ügyvéd irodájában Homoródkládon.

Szekely borkereskedés

részvénytársaság
Szekelykeresztúron
tisztá, finom zamatu

BOROKAT

árusít jutányos árakban. A közönség saját érdekét védi meg, ha innen szerzi be szükségletét.

Forgalomban levő borai:

Asztali	1901. évi	40 fillér
Asztali (szénaverési)	1901. „	48 „
Finom asztali	1895. „	52 „
Pecsenye	1892. „	56 „
Schiller (piros)	1896. „	52 „
Ráczürmös	—	56 „
Rózsamáli	1896. „	64 „
Rizling I.	1890. „	90 „
Rzlling II.	1896. „	72 „
Lieányka	1890. „	120 „

Életrevalóság, becsületbeli dolog megbecsülni, pártolni a nagyközönség érdekét szolgáló intézményeket. Élhettlenség, gyámoltalanság ellenkezőt cselekedni.

MELEG SÓSFÜRDŐ!

Minden hétfőn, szombaton és vasárnap a Gergely Ferencz sósfürdőjén meleg fürdő kapható. A fürdőszobák és az ezek előtt levő folyosó fűtve van. Egy kádfürdő ruhával 45 kr.

NAPTÁRAK, író- és levélpapírok, borítékok, ténták s mindenféle nyomtatványok és irodai szerek DUS VÁLASZTÉKA van a „SZEKELY-UDVARHELY” kiadóhivatalában (BETEGH PÁL könyv-, papír-, író- és rajzszekerkeskedése Székely-Udvarhelyt.

Szám 4021—902. tlkvi.

Hirdetmény.

Szentgyházas-Oláhfalú községre nézve az 1892. évi XXIX. t.-cz. értelmében tényleges birtokos tulajdonjogának telekjegyzőkönyvekbe való bejegyzése és a telekjegyzőkönyvi bejegyzések helyesbítése iránti eljárás befejeztével, ez azzal a felszólalással tétetik közzé:

1. hogy mindazok, kik az 1886. évi XXIX. t.-cz. 15. és 17. §-ai alapján, ideértve e §§-oknak az 1889. évi XXXVI. t.-cz. 5. és 6. §-ában és az 1891. évi XVI. t.-cz. 15. §-a) pontjában foglalt kiegészítésül is, valamint az 1889. évi XXXVIII. t.-cz. 7. §-a és az 1891. évi XVI. t.-cz. 15. §-b) pontja alapján eszközölt bejegyzések, vagy az 1886. évi XXIX. t.-cz. 22. §-a alapján történt törlések érvénytelenségét kimutathatják, e végből törlési keresetüket 6 hónap alatt, vagyis 1903. évi augusztus hó 1-éig bezárólag a telek-könyvi hatósághoz nyujtsák be, mert az ezen meg nem hosszabbítható záros határidő eltelte után indított törlési kereset annak a harmadik személynek, ki időközben nyilvánkönyvi jogot szerzett, hátrányára nem szolgálhat;

2. hogy mindazok, a kik az 1886. évi 29. t.-cz. 16. és 18. §-ainak eseteiben — ideértve az utóbbi §-nak az 1889. évi XXXVIII. t.-cz. 5. és 6. §-ában foglalt kiegészítéseit is — a tényleges birtokos tulajdonjogának bejegyzése ellenében ellentmondással élni kívánnak, írásbeli ellentmondásukat 6 hónap alatt, vagyis 1903. évi augusztus hó 1-ső napjáig bezárólag a telek-könyvi hatósághoz nyujtsák be, mert ezen meg nem hosszabbítható záros határidő letelte után ellentmondásuk többé figyelembe vétetni nem fog;

3. hogy mindazok, kik az 1. és 2. pontban körülírt eseteken kívül az eljárás és az ennek folyamán történt bejegyzések által előbb nyert nyilvánkönyvi jogait bármily irányban sértve vélik — ideértve azokat is, a kik a tulajdonjog arányának az 1889. évi XXXVIII. t.-cz. 16. §-a alapján történt bejegyzését sérelmesnek találják — e tekintetben felszólalásukat tartalmazó kérvényüket, tlkvi hatósághoz hat hónap alatt, vagyis 1903. évi augusztus hó 1. napjáig nyujtsák be,

mert ezen meg nem hosszabbítható záros határidő elmulta után az említett bejegyzéseket és is a törvény rendes útján és csak az időközben nyilvánkönyvi jogokat szerzett harmadik személy jogainak sérelme nélkül támadhatják meg.

Együttal figyelmeztetnek azokat a feleket, kik a kiküldöttnek eredeti okiratokat adtak át, hogy a mennyiben azokhoz egyszersmind másolatokat is csatoltak, hogy ilyeneket pótlólag benyujtsanak, az eredetieket a telek-könyvi hatóságnál vehetik.

A kir. törvényszék, mint telek-könyvi hatóság.

Szekelyudvarhelyt, 1902. évi december 29-én.

1 - 3

MIHÁLY JÁNOS,
kir. tszéki egyesbiró

Szám: 571—903. tlkvi.

Hirdetmény.

A magyar királyi Igazságügyminiszter 1902. évi december 12-én 36393 I. M. I. sz. alatt rendelte, hogy az okládi kir. járásbíróság mint telek-könyvi hatósághoz tartozó Homoródkeménfalva község telek-könyveibe felvett mindazon ingatlanokra nézve, a melyekre az 1886. évi 29. t.-cz. 16. és 18. §-ai, az 1889. évi 38. és 1891. évi 16. t.-czikkek a tényleges birtokos tulajdonjogának bejegyzését rendelik az 1892. évi 29. t.-czikkben szabályozott eljárás és ezzel kapcsolatban a telek-jegyzőkönyvbe bejegyzések helyesbítése toganatosíttassék.

E célból a helyszíni eljárás nevezett közsegben 1903. évi márczius 16-án fog kezdődni.

Ennélfogva felhivatnak:

1. mindazok, a kik a tlkvi előforduló bejegyzésekre nézve okadatolt előterjesztést kinyújtottak, hogy a tlkvi hatóság kiküldöttje előtt a kitűzött határron kezdődő eljárás folyamata alatt jelenjenek meg és az előterjesztéseiket igazoló okirataikat mutassák fel.

2. mindazok, kik valamely ingatlanhoz tulajdonjogot tartanak, de tlkvi bekebelezésre alkalmas okirataik nincsenek, hogy az átírást az 1886. XXIX. t.-cz. 15—18. §-ai és az 1889. XXXVIII. t.-cz. 5., 6., 7. és 9. §-ai értelmében szükséges adatokat megszerezni iparkodjanak és azokkal igényeiket a kiküldött előtt igazolják, vagy közli oda hassanak, hogy az átruházó tlkvi tulajdonosok az átruházás létrejöttét a kiküldött előtt szövegesen ismerje el és a tulajdonjog bekebelezésére engedélyt nyilvánítsa, mert különben jogait ezután az uton többé nem érvényesíthetik és a bélyeg és illeték elengedési kedvezménytől is esznek;

3. azok, kiknek javára tényleg már megoldott szűnt követelésre vonatkozó zálogjog, vagy körmegszűnt egyéb jog van nyilvánkönyvileg bejegyezve, ugyszintén az ily bejegyzésekkel terhelt ingatlanok tulajdonosai, hogy a bejegyzett jognak törlését kérelmezzék, illetve hogy a törlési engedély nyilvánítsa végett a kiküldött előtt jelenjenek meg, mert ellenesetben a bélyegmentesség kedvezményétől esznek.

A kir. járásbíróság mint tlkvi hatóságtól.
Oklánd, 1903. február 1-én.

MÁTHÉ DÉNES,
kir. albiró.

SCHICHT-SZAPPAN

„szarvas”

vagy

„kulcs”

JEGYGYEL

Legjobb, legkiadósabb és azért a legolcsóbb szappan.
Mindenütt kapható.

Nyomatott a kiadó- és laptulajdonos Betegh Pál könyvnyomdájában Székelyudvarhelyt 1903.